

Splošni pogoji opravljanja investicijskih storitev

Te splošne pogoje sprejema uprava družbe na podlagi določb Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS, št.67/07 s spremembami; ZTFI).

I. Splošne določbe

1. člen (1) Ti splošni pogoji opravljanja investicijskih storitev (v nadaljevanju: splošni pogoji) določajo pogoje poslovanja, vrste in obseg storitev, medsebojne pravice in obveznosti stranke in Moje delnice, borzno posredniške hiše, d. d. (v nadaljevanju: MD BPH) ter reševanje morebitnih sporov pri opravljanju naslednjih investicijskih storitev in poslov:

- sprejemanju in posredovanju naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti (v nadaljevanju: FI),
- izvrševanju naročil za račun strank,
- gospodarjenju s FI,
- investicijskem svetovanju,
- izvedbi prve ali nadaljnje prodaje FI brez obveznosti odkupa,
- pomožnih investicijskih storitev, ki so:
 - vodenje računov nematerializiranih FI,
 - svetovanje podjetjem glede kapitalne sestave, poslovne strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij,
 - investicijske raziskave in finančne analize ali druge oblike splošnih priporočil v zvezi s posli s FI.

(2) MD BPH opravlja investicijske storitve iz prejšnjega odstavka na podlagi dovoljenja št. 21-1/39/AG-01 z dne 23.5.2001 in 21/73/AG-04-(693) z dne 27.10.2004 Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, ki skladno z določili ZTFI tudi nadzoruje poslovanje MD BPH.

(3) Ti splošni pogoji so sestavni del pogodb o opravljanju investicijskih storitev in poslov, ki jih MD BPH sklepa s strankami. Stranka in MD BPH skleneta pogodbo v pisni obliki, v njej pa lahko medsebojne pravice in obveznosti uredita tudi drugače, kot jih določajo ti splošni pogoji.

(4) V primeru nasprotja med splošnimi pogoji in pogodbo veljajo določila pogodbe.

(5) Podrobni podatki o MD BPH, njenih storitvah, povezanih stroških ter drugi s predpisi zahtevani podatki in dokumenti so kot priloga sestavni del teh splošnih pogojev. Objavljeni so na spletni strani družbe www.moja-delnica.si, na vpogled pa tudi na vidnem in dostopnem mestu v vsakem prostoru, kjer MD BPH posluje s strankami, ter v vsaki pogodbeni poslovni enoti in na sedežu pravne osebe, ki na podlagi pogodbe za MD BPH sprejema in posreduje naročila v zvezi s FI.

2. člen (1) Stranka je dolžna dati MD BPH vse podatke, dokumentacijo in informacije, ki jih MD BPH potrebuje za opravljanje investicijskih storitev in poslov iz 1. člena teh splošnih pogojev, za izpolnjevanje obveznosti po teh splošnih pogojih in pogodbenih obveznosti ter vodenje predpisanih evidenc.

(2) MD BPH si prizadeva od stranke pridobiti tudi vse informacije o njenem znanju in izkušnjah, pomembnih za neko vrsto produkta ali storitve, o njenem finančnem položaju in o njenih naložbenih ciljih. Ti podatki so pomembni za zaščito strankinih interesov v zvezi s storitvami, ki jih stranka nudi MD BPH.

3. člen (1) Stranka jamči za točnost in resničnost vseh posredovanih podatkov ter odgovarja za škodo, nastalo zaradi netočnih, nepopolnih oziroma neresničnih ali zavajajočih podatkov. Stranka je dolžna MD BPH nemudoma sporočiti vsako spremembo posredovanih podatkov.

(2) Če se stranka odloči, da MD BPH ne bo dala podatkov iz (2) odstavka prejšnjega člena ali da bo dala samo nepopolne podatke, MD BPH ne bo mogla oceniti, ali je vrsta investicijske storitve ali produkt primeren zanjo. V tem primeru nosi stranka vso odgovornost za posledice, ki bi zanjo nastale kot posledica odločitve o investicijski storitvi oziroma produktu.

(3) MD BPH zavrne sklenitev pogodbe ali opravljanje posameznih storitev s FI v primeru, da bi bila sklenitev pogodbe ali opravljanje posameznih storitev s FI v nasprotju s predpisi, moralo ali dobrimi poslovnimi običaji, v primeru, da ni pogojev za sklenitev pogodbe, ali v primeru, da stranka MD BPH ne posreduje veljavnih podatkov o imenu in priimku oziroma firmi, naslovu oziroma sedežu, o davčni številki, bančnem računu in ostalih podatkih, ki jih določajo veljavni predpisi, ter dokumentov iz 16. člena teh splošnih pogojev, na podlagi katerih je MD BPH dolžna preveriti strankino identiteto.

4. člen (1) MD BPH stranke pri opravljanju investicijskih storitev, na podlagi prejetih podatkov razvršča na neprofesionalne, profesionalne ali primerne nasprotne stranke, skladno s svojo Politiko razvrščanja in obravnave strank, dostopno na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev.

(2) MD BPH glede na strankino razvrstitev, skladno z 22. členom Sklepa o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borzno-posredniške družbe (Ur.l. RS, št.106/07; Sklep o pogojih), presoja, opozarja in pojasnjuje, ali je posel, vrsta investicijske storitve oziroma produkt primeren in ustrezen za stranko.

(3) Pojasnilna obveznost ne velja za stranke, ki jih MD BPH obravnava kot profesionalne ali primerne nasprotne, ter skladno z 215. členom ZTFI v vseh primerih, ko:

- storitev MD BPH pomeni le izvrševanje storitve z nezapletenimi FI,
- MD BPH opravlja storitev na strankino pobudo,
- je MD BPH stranko seznanila, da pri opravljanju te storitve ni dolžna presojeti primernosti FI oziroma storitve,
- je MD BPH z ukrepi preprečila oziroma stranko skladno z 8. členom teh splošnih pogojev seznanila z morebitnimi nasprotji interesov.

5. člen (1) MD BPH se zaveže storitve iz (1) odstavka 1. člena opravljati v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje s FI, predpisi o deviznem poslovanju, predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in drugimi predpisi ter temi splošnimi pogoji.

(2) MD BPH opravlja storitve s skrbnostjo dobre borzno-posredniške družbe.

(3) Podatke o stanju in prometu na strankinih računih FI ter druge podatke, dejstva in okoliščine o stranki, za katere izve v zvezi z opravljanjem investicijskih storitev, MD BPH varuje v skladu s predpisi in Pravilnikom o ravnanju zaposlenih.

6. člen (1) MD BPH pri opravljanju storitev v vsem pazi na strankine interese. Stranko seznanja z informacijami o finančnem instrumentu, njegovem izdajatelju, stanju na trgih finančnih, s tveganji, povezanimi z naložbami v FI in z drugimi okoliščinami, ki so pomembne za strankino odločitev v zvezi s storitvijo in z naložbami v FI.

(2) MD BPH lahko stranko seznanja le z njej znanimi in razpoložljivimi javno dostopnimi informacijami, ki jih dobi iz virov, za katere smatra, da so zanesljivi, ne prevzema pa odgovornosti za morebitno neresničnost javno objavljenih informacij.

(3) Naložbe v FI so tvegane, saj lahko stranka zaradi neugodnih tržnih razmer, odvisnih od razmer na trgih denarja in valut, zaradi gibanja obrestnih mer ter dejavnikov na strani poslovanja in bonitete izdajatelja FI, pri prodaji FI iztrži nižjo ceno FI, kot jo je zanj plačala ob nakupu. Kupec FI je izpostavljen tveganju neizpolnitve obveznosti izdajatelja ter ostalim tveganjem, ki izhajajo iz razmer na trgu, med katere štejejo likvidnostno tveganje, tveganje sprememb obrestnih mer, tveganje reinvestiranja in valutno tveganje. Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje, da stranka zaradi pomanjkanja povpraševanja in/ali ponudbe po določenem finančnem instrumentu tega v želenem trenutku kupi predrago oziroma ga proda poceni ali pa ga sploh ne more kupiti oz. prodati. Sprememba ravni obrestnih mer vpliva še posebej na cene dolžniških FI, ki vključujejo tudi tveganje reinvestiranja izplačanih kuponov pred zapadlostjo FI in valutna tveganja. Na spremembe tržnih razmer vplivajo tudi spremembe zakonodaje, še posebej na področju urejanja trgov denarja in trgov FI, na področju davkov, mednarodnega poslovanja in mednarodnega pretoka kapitala.

(4) Naložbe v FI v tujini so povezane s tveganji, kot so tveganje izročitve in prevzema FI, različnih standardov pri poravnavi FI, spremembe višine transakcijskih stroškov, skrbništva nad FI ter tveganje valutnega nihanja, spremembe lokalne davčne in druge zakonodaje, možnosti razlastitve in podobno.

(5) Cena FI oziroma vrednost strankine naložbe je odvisna tudi od globalnih političnih razmer, političnih razmer v posamezni regiji ali državi, od naravnih in ekoloških nesreč, vojn in drugih konfliktnih situacij, kriz ter drugih neomejenih vzrokov.

(6) Pri naložbah je mogoče uporabiti finančni vzvod (posojilo), in sicer z uporabo računa za nakupe z delnim kritjem in prodaje brez kritja («margin and short account»). Za naložbe na takem računu posrednik, ki ga vodi, zahteva vzdrževanje določenega kritja. V lastno zavarovanje lahko posrednik kadarkoli odpove ali preklicuje izvršitev kateregakoli naročila za tak račun ali, v primeru spremembe vrednosti naložb na računu, v vsakem trenutku zahteva vplačilo dodatnega kritja. Če stranka zahteva ne izpolni, sme posrednik po lastni presoji prodati katerokoli naložbo na strankinem računu, ne glede na morebitno izgubo, ki jo s tem ustvari.

(7) Naložbe v standardizirane izvedene FI – opcije in termenske pogodbe – so povezane z dodatnimi tveganji. Za odprtje tovrstne pozicije zahteva poravnalni agent vnaprejšnji polog določenega kritja. Kupec termenske pogodbe ali prodajalec opcije lahko izgubi celotno kritje ali utrpi izgubo, ki je večja od vplačanega kritja, kupec opcije pa lahko izgubi celo vplačano premijo skupaj s stroški transakcije. Če se trg obrne proti vlagateljevemu pričakovanjem, mora na poziv v zahtevanem roku zagotoviti dodatna sredstva, sicer lahko poravnalni posrednik proda druge njegove naložbe in pri tem realizira izgubo, za katero je odgovoren vlagatelj sam. Zahteve za delno kritje se lahko tudi retroaktivno spremenijo. Kljub vzpostavljenim borznim sistemom, ki zagotavljajo likvidnost termenskih trgov, ni nobenega zagotovila, da bo vlagatelj lahko vedno unovčil svojo pozicijo. Vlagatelj bi zato moral izvršiti termensko pogodbo ali opcijo, prevzeti vsa tveganja in izpolniti povezane zahteve ter v primeru opcije ali termenske pogodbe na fizično blago prevzeti vse stroške in tveganja, povezana z lastništvom letega.

7. člen (1) Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev (to je pogodbe o vodenju računa nematerializiranih FI in borznem posredovanju, pogodbe o gospodarjenju s FI oz. druge pogodbe) izjavlja, da se zaveda tveganj in jih sprejema.

(2) Ne glede na to, da se stranka o storitvi lahko posvetuje in lahko svoje naročilo oblikuje na podlagi posvetovanja z borznim posrednikom, pri čemer slednji upošteva ustrezne podatke o stranki oziroma njeno razvrsti-

tev po 4. členu teh splošnih pogojev, kodeks poklicne etike borznih posrednikov in pravilnik MD BPH o ravnanju zaposlenih, stranka odločitve v zvezi s poslovanjem s FI sprejema sama, na lastno pobudo ter v primeru naročanja borznih poslov sama določi pogoje, po katerih mora MD BPH izvršiti naročilo.

(3) MD BPH ne jamči donosnosti FI oziroma investicijskih produktov in ne prevzema nobene odgovornosti za posledice strankinih odločitev.

8. člen (1) MD BPH organizira svoje poslovanje tako, da omeji morebitna nasprotja interesov, ki bi lahko nastala pri opravljanju posameznih investicijskih storitev, in sicer strankinih interesov z interesi MD BPH, vključno s poslovanjem ter borznimi posredniki, odvisnimi borzno-posredniškimi zastopniki in drugimi osebami, ki za MD BPH opravljajo storitve, ali z interesi drugih strank, na najmanjšo možno mero.

(2) V primeru nasprotja interesov MD BPH stranko z njim seznanjati, pri čemer stranki ni dolžna pojasniti vsebine nasprotnih interesov ter izdati zaupnih podatkov o drugih strankah in podatkov, ki štejejo za poslovno skrivnost. V primeru nasprotja strankinih interesov z interesi MD BPH lahko MD BPH odkloni sklenitev pogodbe oziroma sprejem strankinega naročila.

(3) Na strankino zahtevo MD BPH stranki razkrije podrobnosti o svoji politiki obvladovanja nasprotij interesov.

9. člen (1) Nadomestilo za opravljene storitve plača stranka v višini, določeni z vsakokrat veljavnim cenikom storitev MD BPH, ter s cenikom storitev Ljubljanske borze in KDD – Centralne klirinško depotne družbe.

(2) Nadomestilo za storitve na tujih trgih poleg provizije MD BPH vsebuje tudi vsakokratne morebitne povezane stroške in nadomestila (strošek tujega borznega posrednika, poravnave, obračunane in plačane davke, strošek menjave in prenosa denarja...).

(3) Cenik storitev MD BPH spremeni uprava družbe s sklepom. Stranko o spremembah cenika storitev obvesti na način, določen v 3. odstavku 11. člena teh splošnih pogojev, razen v primeru, ko se stranka in MD BPH s pogodbo dogovorita drugače.

(4) Kadar nadomestilo za opravljene storitve ni določeno s cenikom storitev, ga MD BPH in stranka določita pisno s pogodbo. Nadomestilo se določi pisno s pogodbo tudi v primeru, kadar se MD BPH in stranka dogovorita za drugačno nadomestilo od tistega, določenega s cenikom, in sicer za posamezni posel ali splošno.

10. člen (1) MD BPH ima za zavarovanje svojih terjatev do stranke, ki so nastale na podlagi pogodbe o opravljanju investicijskih ali pomožnih investicijskih storitev za stranko, skladno s 4. odstavkom 206. člena ZTFI zastavno pravico na vseh FI in denarnih zneskih, ki jih je dobila pri opravljanju teh storitev za stranko. Za zastavno pravico na FI iz prvega stavka tega odstavka se domneva obstoj dogovora o izvensodni prodaji po zakonu, ki ureja stvarnopravna razmerja.

(2) V kolikor stranka MD BPH ne poravnava pravočasno ali sploh ne poravnava vseh svojih obveznosti iz posla ali storitve, sklenjenega oziroma opravljene za njen račun, uporabi MD BPH za poplačilo svojih terjatev pravico iz prejšnjega odstavka, razen kadar se stranka in MD BPH s pogodbo dogovorita drugače.

11. člen (1) MD BPH pred sklenitvijo pogodbe stranki izroči izvod teh splošnih pogojev.

(2) Splošni pogoji in cenik storitev MD BPH so strankam dostopni na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev.

(3) O spremembah teh splošnih pogojev MD BPH stranko seznanjati s objavo na spletnih straneh, pri poslovanju ali ob prvi priložnosti, na stranki običajen, s pogodbo dogovorjen način. V kolikor stranka spremembam ne ugovarja, se šteje, da soglašata z njihovo vsebino.

(4) Ugovor stranke šteje za odpoved pogodbenega razmerja. Odpovedni rok je določen s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev.

12. člen (1) Stranka in MD BPH lahko osebno komunicirata v obema najbolj sprejemljivem jeziku. Ne glede na to, pa bo MD BPH stranki vse dokumente in obvestila ter informacije posredovala v slovenskem jeziku, razen kadar se s pogodbo ne dogovorita drugače.

(2) Vse obrazce, poročila in izpise (v nadaljevanju: poročila) bo MD BPH stranki posredovala pisno – na papirju –, elektronsko oziroma na drugem trajnem nosilcu podatkov pa le, če se je stranka izrecno odločila za tak način izmenjave podatkov in sta se o njem stranka in MD BPH dogovorili s pogodbo.

(3) V tem primeru mora trajni nosilec omogočati, da so podatki stranki dostopni za kasnejšo uporabo v obdobju, primernem glede na njihov namen, ter na način, ki onemogoča spreminjanje shranjenih podatkov. Ob tem mora MD BPH stranko pozvati, da si tako prejeta poročila shrani na svoj računalnik oziroma natisne.

13. člen (1) Ob sklenitvi pogodbe se določi tudi stranki lasten identifikacijski znak oziroma geslo, ki poleg številke pogodbe služi za prepoznavo pri uporabi in naročanju storitev MD BPH.

(2) Stranka je dolžna geslo varovati ter sama nosi vsa tveganja in morebitno škodo, povezana z njegovo izgubo ali zlorabo.

14. člen Trajanje pogodbenega razmerja določa pogodba.

II. Vodenje računov nematerializiranih FI

15. člen (1) MD BPH stranki na podlagi pisno sklenjene pogodbe odpre

račun nematerializiranih FI, na katerem vodi stanja strankinih nematerializiranih FI ter vnaša naloge za njihov prenos med računi in vpis pravic tretjih na strankinih FI (v nadaljevanju: vodi račun).

(2) MD BPH vodi račun proti plačilu provizije, razen kadar se o tem s stranko v pogodbi dogovori drugače.

(3) MD BPH vodi strankine slovenske nematerializirane FI ter slovenske FI, izdane kot pisne listine v zbirni hrambi pri KDD, v imenu in za račun stranke na računu nematerializiranih FI pri KDD, pri čemer vodi račun skladno z zadevnimi pravili o vodenju računov pri KDD.

(4) MD BPH vodi strankine tuje nematerializirane FI v svojem imenu in za račun stranke na zbirnih računih nematerializiranih FI za stranke na posredovanju oziroma gospodarjenju pri Penson Financial Services, Inc., 1700 Pacific Avenue – Suite 1400, Dallas, in pri Saxo bank A/S, Smakkedal 2, DK-2820 Gentofte, Danska, kot poravnalnih agentih, pri čemer sama vodi analitično evidenco o naložbah posamezne stranke na teh računih, razen kadar se stranka in MD BPH s pogodbo dogovorita drugače. MD BPH vodi zbirni račun skladno s svojimi Pravili vodenja poddepoja, dostopnimi na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev.

(5) MD BPH opravlja storitve po tem členu na podlagi enotnih pogodb, in sicer pogodbe o vodenju računa nematerializiranih FI in borznem posredovanju oziroma pogodbe o gospodarjenju s FI.

16. člen (1) MD BPH pred sklenitvijo nove pogodbe in odprtjem novega strankinega računa nematerializiranih FI ali v drugih primerih, predvidenih z veljavnimi predpisi, preveri strankino identiteto:

- na podlagi veljavnega uradnega osebnega dokumenta s sliko, kadar je stranka fizična oseba,
- na podlagi vpogleda v originalni ali overjeni izpisek iz sodnega ali drugega javnega registra, ki ni starejši od treh mesecev, ali pa z neposrednim vpogledom v sodni ali drug javni register, kadar je stranka domača pravna oseba,
- na podlagi obvestila statističnega urada o dodelitvi matične številke, kadar je stranka domača pravna oseba, ki ni subjekt vpisa v sodni register,
- na podlagi overjenega prevoda izpiska iz sodnega oziroma drugega registra države sedeža, kadar je stranka tuja pravna oseba.

(2) Stranka soglašata, da MD BPH kot dokazilo o opravljeni identifikaciji kopira strankine dokumente, uporabljene za identifikacijo, in vse druge dokumente, potrebne za izvajanje poslovnih aktivnosti, ter hrani takšne dokumente v skladu z ustreznimi predpisi.

17. člen (1) Prenos FI med računi istega imetnika, med računi različnih imetnikov ter vpis pravic tretjih na FI opravi MD BPH na podlagi ustreznega strankinega pisnega naloga, katerega vsebina je določena z navodili KDD oziroma Pravili vodenja poddepoja.

(2) V primeru, da stranka ob odprtju računa nematerializiranih FI pri MD BPH prejme osebno geslo, lahko razpolaganje s FI na svojem računu ureja tudi drugače kot osebno, vendar le ob identifikaciji s številko pogodbe in z osebnim geslom.

(3) V kolikor izdaja nalog strankin pooblaščenec, MD BPH ob načinu prejema naloga zabeleži tudi podatke o pooblaščenju.

18. člen MD BPH vnaša naloge za prenose z računa stranke oziroma naloge za vpis pravic tretjih na strankinih FI po vrstnem redu prejema popolnih nalogov.

19. člen (1) MD BPH stranki enkrat na leto izstavi izpisek stanja in letnega prometa na računu nematerializiranih FI, razen če se s stranko s pogodbo dogovori drugače.

(2) Na strankino zahtevo MD BPH izstavi izpisek prometa na računu za zahtevano obdobje in stanja na dan izstavitve izpiska najkasneje naslednji delovni dan po prejemu zahteve. Stranka lahko zahteva in brezplačno prejme tak izpisek enkrat na mesec, za pogostejše izpiseke pa je dolžna plačati provizijo po veljavnem ceniku, razen če gre za izpisek, ki je predviden v katerikoli od pogodb, sklenjenih med stranko in MD BPH.

20. člen (1) MD BPH lahko po lastni presoji kadarkoli zapre račun nematerializiranih FI, na katerem je stanje FI in denarja enako nič. Če obdobje, za katerega je stranka plačala nadomestilo, še ni poteklo, se stranki na njeno zahtevo v istem obdobju do konca obdobja brez dodatnega nadomestila ponovno odpre račun.

(2) V primeru, ko stranka prek MD BPH opravi samo enkratno prodajo ali prenos slovenskih FI, se lahko dogovori, da ji MD BPH zapre račun pri KDD takoj po opravljeni prodaji. V tem primeru stranka plača sorazmerni delež nadomestila za vodenje računa.

III. Borzno posredovanje

Splošno

21. člen Borzno posredovanje obsega sprejemanje strankinih naročil za nakup oziroma prodajo FI ter izvrševanje ali posredovanje teh naročil v izvršitev za strankin račun na organiziranem trgu ali izven njega, proti plačilu provizije.

22. člen (1) Pred predajo prvega naročila za nakup oziroma prodajo FI skleneta stranka in MD BPH pogodbo v pisni obliki.

(2) Pri tem si MD BPH prizadeva pridobiti tudi podatke iz (2) odstavka 2. člena teh splošnih pogojev, da bi lahko stranko skladno s (1) odstavkom 4. člena razvrstila in, razen v primerih, ki jih določa (3) odstavek 4. člena teh splošnih pogojev, ocenila, ali je nameravana storitev oziroma so posli za stranko primerni in ustrejni.

(3) Kadar se stranka in MD BPH s pogodbo dogovorita o borznem posredovanju na tujih trgih, pogodba iz prejšnjega odstavka določa tudi podatke o osebah, ki sodelujejo pri njegovi izvršitvi ter odgovornost MD BPH za ravnanje teh oseb.

(4) Pogodba o borznem posredovanju na tujih trgih je lahko sklenjena kot samostojna pogodba ali kot dodatek k pogodbi, ki se uporablja za borzno posredovanje na slovenskih trgih.

23. člen Po sklenitvi pogodbe in pred izvedbo prvega strankinega naročila za nakup oziroma prodajo FI, MD BPH za stranko odpre račun nematerializiranih FI, ki ga vodi skladno s 15. členom teh splošnih pogojev.

24. člen MD BPH sprejema naročila strank za nakupe in prodaje nezapletenih FI na Ljubljanski borzi, Deutsche Börse (XETRA), London Stock Exchange (LSE), New York Stock Exchange (NYSE), NASDAQ, American Stock Exchange (AMEX) in drugih borzah, objavljenih kot mesta izvrševanja naročil na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev, ali o katerih se s stranko dogovori s pogodbo.

Sprejem strankinega naročila

25. člen (1) Stranka lahko poda naročilo za nakup oziroma prodajo FI na naslednje načine:

- osebno,
- pisno (po pošti ali faksu),
- telefonsko,
- elektronsko (po elektronski pošti ali prek spletne aplikacije).

(2) Ob predaji pisnega naročila, naročila prek telefona ali po elektronski poti se je stranka dolžna identificirati s številko pogodbe in z geslom. MD BPH lahko od stranke zahteva, da svoje naročilo naknadno pisno potrdi.

(3) V kolikor predaja naročilo strankin pooblaščenec, MD BPH ob načinu prejema naloga zabeleži tudi podatke o pooblaščenca.

(4) Stranka se izrecno strinja, da lahko BPH snema telefonske pogovore med stranko in BPH, pri čemer se šteje tak tonski posnetek za verodostojen dokaz o zatrjevanih dejstvih.

26. člen (1) MD BPH sprejema naročila strank z neposrednim vpisom v svoj informacijski sistem oziroma elektronsko knjigo naročil, ki je enotna za vse poslovalnice. Če je naročilo predano pisno ali po elektronskih medijih, je najkasneje v roku dveh ur po prejemu v eni od poslovalnic vpisano v knjigo naročil. Naročilo, poslano po elektronskem mediju, se šteje kot predano s trenutkom, ko MD BPH pošlje potrdilo, da je naročilo prejela.

(2) Stranka lahko odda naročilo v poslovalnicah MD BPH, v pogodbenih poslovnih enotah ali v poslovalnicah pravnih oseb, ki v imenu in za račun MD BPH sprejemajo naročila strank, le neposredno. Poslovalnica naročilo posreduje na sedež MD BPH, in sicer še istega dne, če je naročilo predano do 12. ure, ali najkasneje naslednji delovni dan do 9. ure, če je naročilo predano po 12. uri; na sedež MD BPH mora naročilo prispeti najkasneje do konca naslednjega delovnega dne.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko stranka odda naročilo na mestih iz prejšnjega odstavka tudi na druge načine v primeru, ko lahko te poslovalnice z neposredno povezavo enakovredno dostopajo do elektronske knjige naročil MD BPH in lahko vanjo vpišejo strankino naročilo neposredno ob sprejemu pod enakimi pogoji, kot na sedežu družbe.

(4) Šteje se, da je naročilo predano, ko je vpisano v informacijski sistem MD BPH oziroma v elektronsko knjigo naročil, ter da je z vpisom vanjo predano tudi v poslovalnici družbe, ki izvršuje naročila strank.

27. člen (1) Stranka lahko MD BPH poda naslednje vrste naročil:

- glede na vrsto transakcije: nakupno (N) oziroma prodajno (P) naročilo;
- glede na mesto izvršitve: na organiziranem trgu (OT), zunaj organiziranega trga (OTC; samo domači FI);
- glede na ceno: tržno ali omejeno, na domačem trgu tudi s preudarkom. Tržno naročilo je naročilo, ki se izvede takoj, ko je to mogoče, po trenutnem tečaju ponudbe oziroma povpraševanja. Omejeno naročilo je naročilo, s katerim naročnik določi še sprejemljivi tečaj nakupa (najvišji) oziroma prodaje (najnižji). Naročilo s preudarkom je naročilo, s katerim naročnik MD BPH prepusti odločitev o najugodnejšem času in času prodaje znotraj trgovalnega dne.
- glede na čas izvršitve: dnevno, odprto, do vključno določenega datuma. Dnevno naročilo velja samo isti dan, kot je bilo vneseno. Odprto naročilo velja do izvršitve na trgu oziroma do preklica. Naročilo do vključno določenega datuma velja od trenutka vnosa do vključno določenega datuma. Veljavnost odprtega naročila in naročila do vključno določenega datuma za domače FI ne more biti daljša od 90 dni in avtomatično zapadeta po poteku 90 dni od dneva vnosa.

(2) O morebitnih dodatnih ali drugačnih vrstah naročil se stranka in MD BPH dogovorita glede na predpise trga, na katerem bo strankino naročilo izvršeno.

(3) Stranka lahko z naročilom poda tudi navodilo v zvezi z dejavniki, pomembnimi za izvršitev posla, kot so trgovalna pot oziroma izvršilni ali izpolnitveni pomočnik, stroški izvedbe in poravnave posla, hitrost ter verjetnost izvršitve naročila ali poravnave posla.

28. člen Šteje se, da strankino naročilo za prodajo FI na organiziranem trgu vsebuje tudi nalog za prenos FI s strankinega računa zaradi izpolnitve obveznosti iz prodaje, sklenjene na organiziranem trgu.

29. člen (1) Strankino naročilo za nakup oziroma prodajo tržnih FI se izvrši na organiziranem trgu, razen če stranka v naročilu izrecno določi drugačen način izvršitve naročila.

(2) Za izvrševanje strankinih naročil za nakup oziroma prodajo tržnih FI zunaj organiziranega trga se smiselno uporabljajo predpisi o obveznostih pri izvrševanju naročil na organiziranem trgu.

30. člen (1) Ob predaji naročila za nakup FI stranka pred izvršitvijo naročila – za plačilo kupnine in za kritje z nakupom povezanih stroškov – zagotovi 100-odstotni predjem z nakazilom na transakcijski račun za sredstva strank pri Banki Slovenije, številka SI56 0150 2000 7310 043, razen kadar se stranka in MD BPH dogovorita drugače za posamezni posel ali splošno pogodbo.

(2) V primeru naročila za nakup FI na tujem trgu MD BPH zamenja prejeti predjem v valuto trga naročila ter ga prek svojega izločenega deviznega računa za sredstva strank nakaže na denarni račun, ki pripada računu FI iz (4) odstavka 15. člena in je glede na valuto trga naročila voden pri JP Morgan Chase Bank (ameriški dolar), JP Morgan London in Deutsche Bank, Bruxelles (euro) ali JP Morgan, London (angleški funt) ali drugi banki, objavljeni na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev, ali s stranko dogovorjeni s pogodbo. Stranko pri tem bremenijo stroški menjave valute in vsi stroški prenosa denarja.

31. člen V primeru naročila za prodajo imetnik FI zagotovi, da so FI, ki so predmet naročila, na njegovem računu iz 15. člena teh splošnih pogojev, razen kadar se stranka in MD BPH dogovorita drugače za posamezni posel ali splošno s pogodbo.

32. člen MD BPH je ob predaji strankinega naročila na podlagi strankine razvrstitve iz (1) odstavka 4. člena, skladno z (2) odstavkom istega člena in svojo Politiko izvrševanja naročil dolžna oceniti, ali je nameravani posel oziroma naložba za stranko primerna, razen v primerih iz (3) odstavka 4. člena teh splošnih pogojev.

33. člen Strankino naročilo za nakup ali prodajo FI šteje za sprejeto in se izvrši potem, ko MD BPH od stranke prejme vse podatke, potrebne za izvršitev naročila, ter na zanesljiv način ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za sprejem naročila iz 30. člena oziroma 31. člena teh splošnih pogojev.

34. člen (1) MD BPH zavrne sprejem naročila v naslednjih primerih:

- če se stranka ne identificira skladno s 16. členom ali ne posreduje podatkov v skladu s (1) odstavkom 2. člena teh splošnih pogojev;
- če se stranka, skladno z (2) odstavkom 25. člena teh splošnih pogojev, ob predaji naročila ne izkaže s pravilnim identifikacijskim znakom oziroma geslom;
- v primeru suma zlorabe identifikacijskega znaka oziroma gesla;
- kadar v postopku iz 32. člena teh splošnih pogojev ugotovi, da nameravani posel za stranko ni primeren, stranka pa se kljub opozorilu ne strinja, da vso odgovornost za morebitne posledice nameravanega posla nosi sama;
- če stranka ne izpolni pogoja iz 30. člena v primeru naročila za nakup, oziroma iz 31. člena teh splošnih pogojev v primeru naročila za prodajo FI;
- v drugih primerih, določenih s temi splošnimi pogoji.

(2) MD BPH stranko o zavrnitvi sprejema naročila nemudoma obvesti in v obvestilu navede razlog za zavrnitev.

35. člen (1) Stranka lahko na način, določen v 1. odstavku 25. člena teh splošnih pogojev, svoje naročilo prekliče do tedaj, ko je mogoče njegovo izvršitev preprečiti. Strankino naročilo, v katerem se spremeni cena, količina FI, poseben pogoj ali kateri od drugih elementov naročila, se šteje za novo naročilo.

(2) Način spremembe in preklica strankinega naročila za tuje trge stranka in MD BPH določita s pogodbo o borznem posredovanju na tujih trgih.

36. člen (1) MD BPH posreduje stranki potrdilo o prejemu, spremembi oziroma preklicu naročila najkasneje naslednji delovni dan po njegovem prejemu, spremembi ali preklicu.

(2) Potrdilo o prejemu naročila vsebuje tudi naslednje določbe:

- da je stranka v primeru naročila s preudarkom MD BPH pooblastila, da izvrši naročilo takrat, ko oceni, da je to najugodnejše za strankine interese, in določbo, da naročilo preneha veljati z iztekom dne, ko ga je MD BPH prejela oziroma z iztekom naslednjega trgovalnega dne, če naročila na dan sprejema ni več mogoče izvršiti;
- da je stranka v primeru naročila za nakup oziroma prodajo tržnih FI zunaj organiziranega trga izrecno soglašala s takim načinom.

(3) V kolikor stranka v roku 3 delovnih dni po prejemu potrdila o prejemu naročila zoper potrdilo ne ugovarja, se šteje, da so v potrdilu navedeni podatki točni.

Izvršitev strankinega naročila

37. člen (1) MD BPH izvršuje naročila strank skladno s svojo Politiko izvrševanja naročil strank, dostopno na način iz (5) odstavka 1. člena teh splošnih pogojev.

(2) Naročila za nakup ali prodajo FI, uvrščenih v trgovanje na Ljubljanski borzi, izvršuje MD BPH neposredno na trgu, naročila za FI na tujih trgih pa - kadar to ni v nasprotju s politiko iz prejšnjega odstavka - posreduje v izvršitev prek elektronskega posredovalnega sistema AKJensen, Inc., Shirley Street & Shirley Avenue, Nassau.

(3) V kolikor naročilo vsebuje tudi določna navodila iz (3) odstavka 27. člena, je MD BPH dolžna naročilo izvršiti v skladu s strankinimi navodili.

38. člen (1) MD BPH izvrši strankino naročilo za nakup oziroma prodajo tržnih FI po vrstnem redu prejema in tako, kot se glasi. Strankino naročilo na organiziranem trgu se izvrši takoj, ko po prejemu naročila izteče rok za zavrnitev naročila in ga je mogoče izvršiti.

(2) Ne glede na določilo iz prejšnjega odstavka MD BPH izvrši naročilo s preudarkom takrat, ko s skrbnostjo dobre borzoposredniške družbe oceni, da je glede na stanje na trgu izvršitev naročila najugodnejša za stranko.

(3) Kadar MD BPH prejme več naročil za nakup oziroma prodajo FI pod enakimi pogoji, ima pravico takšna naročila izvršiti sočasno, za skupni račun. MD BPH razporedi posle na posamezne stranke v skladu s predpisi.

(4) Strankino naročilo za nakup oziroma prodajo FI v tujini MD BPH izvrši v skladu s predpisi o deviznem poslovanju in predpisi trga, na katerem naročilo izvršuje.

39. člen MD BPH vpisuje podatke o naročilih strank v Evidenco naročil in poslov, ki jo vodi v skladu s Sklepom o pogojih.

Izpolnitev obveznosti iz sklenjenega posla

40. člen Stranka izpolni MD BPH svoje denarne obveznosti iz nakupnega posla, sklenjenega za njen račun, s poravnavo iz predjuma, nakazanega na transakcijski račun iz 30. člena teh splošnih pogojev in doplačilom morebitne razlike, najkasneje do 10. ure 2. delovnega dne po izvršitvi nakupnega naročila, razen kadar se stranka in MD BPH dogovorita drugače, za posamezni posel ali splošno s pogodbo.

41. člen (1) MD BPH v skladu s pravili, ki urejajo obveznosti iz poslov, sklenjenih na organiziranem trgu zagotovi, da se na dan izpolnitve posla FI, ki jih je na organiziranem trgu kupila za račun posamezne stranke, prenesejo na račun iz 15. člena.

(2) Kadar MD BPH v skladu s strankinim naročilom kupi nematerializirane FI izven organiziranega trga, zagotovi, da se na dan, ko prodajalec MD BPH izpolni obveznost, nematerializirani FI prenesejo na račun stranke, za račun katere jih je kupila.

42. člen (1) MD BPH izpolni svoje denarne obveznosti za prodane strankine domače FI z nakazilom na strankin bančni račun, ki ga izvrši najkasneje naslednji delovni dan po prejemu kupnine na račun iz (1) odstavka 30. člena.

(2) V primeru prodaje tujih FI nakaže MD BPH prejeto kupnino najkasneje naslednji delovni dan po prejemu z računa iz (2) odstavka 30. člena prek svojega izločenega deviznega računa za sredstva strank, jo zamenja v evre in nakaže na račun iz (1) odstavka 30. člena, od tam pa nemudoma na strankin bančni račun. Stranko pri tem bremenijo stroški menjave valute in vsi stroški prenosa denarja.

(3) Stranka prejme izplačila dividend, inovčenih kuponov in drugih izplačil iz slovenskih FI neposredno na svoj bančni račun.

(4) MD BPH nakaže, kadar prejme izplačila slovenskih FI, prejete zneske izplačil tujih FI ter neizkoriščenih predjemov na strankin bančni račun naslednji delovni dan po prejemu izplačila iz strankinih FI, po preklicu ali zapadlosti naročila, za katerega je stranka plačala predjem, oziroma po izvršitvi naročila, za katerega je stranka plačala prevelik predjem. Zneske iz tujine nakaže MD BPH na način iz (2) odstavka tega člena.

(5) Ne glede na določila prejšnjih odstavkov tega člena se stranka in MD BPH lahko dogovorita – za posamezni posel ali splošno s pogodbo –, da strankina denarna sredstva, dokler jih stranka ne porabi za nakupe FI ali jih odpokliče, ostajajo na računu iz (1) oziroma (2) odstavka 30. člena.

(6) Strankina denarna sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena se v skladu s predpisi ne obrestujejo. MD BPH jih stranki na način iz (1) oziroma (2) odstavka tega člena nakaže najkasneje naslednji delovni dan po odpoklicu.

43. člen MD BPH pošlje stranki obračun o opravljenem poslu oziroma storitvi z vsebino iz 23. člena Sklepa o pogojih najkasneje naslednji delovni dan po izpolnitvi obveznosti iz posla, ki ga je sklenila za strankin račun, oziroma po dnevu, ko od svojega izvršilnega pomočnika prejme ustrezen obračun ali podatke o poslu.

IV. Gospodarjenje s FI

44. člen (1) Gospodarjenje s FI pomeni nalaganje strankinih denarnih sredstev v FI in standardizirane izvedene FI (v nadaljevanju: naložbe) z namenom povečevanja vrednosti prevzetih sredstev in razpršitve tveganj, proti plačilu provizije oziroma nagrade.

(2) MD BPH nalaga sredstva strank na gospodarjenju v FI na borzah iz 24. člena teh splošnih pogojev in na OTC BB in Pink Sheets ter v standardizirane FI na London Int. Financial Futures Exchange (LIFFE), Chicago Board of Options Exc. (CBOE), Eurex Frankfurt AG (EUREX), Chicago Mercantile Exc. (CME), ICE Futures in Pacific Exchange (PCX), pri čemer po lastni presoji in skladno z veljavno zakonodajo uporablja finančni vzvod.

(3) Strankine FI vodi MD BPH na računih iz (3) in (4) odstavka 15. člena teh splošnih pogojev.

(4) Poleg načinov izvršitve iz (2) odstavka 37. člena MD BPH naročila za stranke na gospodarjenju posreduje v izvršitev tudi prek elektronskega posredovalnega sistema Saxobank A/S, Smakedal 2, DK-2820 Genofte.

45. člen (1) MD BPH gospodari s strankinimi FI na podlagi sklenjene pisne pogodbe o gospodarjenju, s katero glede na strankino razvrstitev po 4. členu, na osnovi podatkov iz 2. člena teh splošnih pogojev, stranka in MD BPH določita tudi:

- vrednost denarnih sredstev oz. FI, ki jih stranka izroča v gospodarjenje,
- naložbeno politiko oziroma v njenem okviru:
 - vrste FI,
 - lastnosti izdajateljev FI,
 - največji dopustni delež naložb v FI posamezne vrste in

- druge okoliščine, ki so pomembne za določitev stopnje tveganosti naložb, ter

- višino provizije in način izračuna osnove oziroma osnov zanjo.

(2) Na podlagi informacij iz 4. člena in 6. člena teh splošnih pogojev stranka samostojno sprejme odločitev o naložbeni politiki. Če MD BPH meni, da ta odločitev ni v skladu s strankinimi nameni investiranja ali bi lahko bila za stranko škodljiva, mora stranko na to opozoriti in predlagati njeno spremembo. Vendar MD BPH ne prevzema nobene odgovornosti za posledice strankine odločitve glede naložbene politike.

46. člen MD BPH uporablja kot merilo uspešnosti za primerjavo strankinega portfelja in svojega gospodarjenja s FI strank MSCI The World Index, ki ga dnevno objavlja MSCI Barra, razen v primerih, ko se stranka in MD BPH glede na določeno naložbeno politiko s pogodbo dogovorita drugače.

V. Druge storitve v zvezi s FI

47. člen (1) S pogodbo o investicijskem svetovanju se MD BPH zaveže stranki nuditi analitske storitve in ji svetovati v zvezi z nakupom oziroma prodajo ali izdajo FI, stranka pa se MD BPH zaveže plačati provizijo.

(2) S pogodbo o izvedbi prve ali nadaljnje prodaje FI brez obveznosti odkupa se MD BPH zaveže za račun stranke – izdajatelja FI – opraviti vse ali nekatere posle in dejanja, ki so potrebni za uspešno prodajo FI, brez obveznosti odkupiti FI, ki v postopku prve ali nadaljnjih prodaj ne bi bili prodani vlagateljem, stranka pa se MD BPH zaveže posredovati vso zahtevano dokumentacijo in ji plačati provizijo.

(3) S pogodbo o opravljanju investicijskih raziskav ali drugih storitev svetovanja se MD BPH zaveže stranki nuditi investicijske raziskave in finančne analize ali druge oblike splošnih priporočil v zvezi s posli s FI, svetovati podjetjem glede kapitalske sestave, poslovne strategije in sorodnih zadev ali svetovati in opraviti storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij, stranka pa se MD BPH zaveže plačati provizijo.

48. člen Stranka in MD BPH v pogodbah iz prejšnjega člena natančneje uredita medsebojne pravice in obveznosti, povezane z izvrševanjem posamezne storitve, ter opredelita dodatna tveganja, ki poleg že navedenih v 6. členu teh splošnih pogojev nastajajo v zvezi s posamezno storitvijo, v zvezi s FI ali glede na okoliščine posameznega primera.

VI. Izvensodno reševanje sporov

49. člen (1) Postopek z izvensodnim reševanjem sporov se lahko uporabi v vseh okoliščinah, ko se stranka ne strinja z ravnanjem MD BPH ali njenih pooblaščenec pri opravljanju posameznih storitev v zvezi s FI.

(2) MD BPH vodi evidenco o morebitnih pritožbah in njihovem reševanju.

50. člen (1) V primeru, ko se stranka ne strinja z ravnanjem MD BPH ali njenih pooblaščenec pri opravljanju posameznih storitev v zvezi s FI, mora pri družbi vložiti pritožbo, in sicer s priporočeno pošiljko po pošti ali jo podati ustno na zapisnik na sedežu MD BPH.

(2) MD BPH mora stranki odgovoriti v štirinajstih dneh od prejema pritožbe.

51. člen (1) Če se stranka ne strinja z rešitvijo pritožbe v internem postopku, lahko sproži postopek izvensodnega reševanja spora pri Stalni arbitraži Ljubljanske borze, d. d., Slovenska cesta 56, Ljubljana. Enako lahko stranka ravna v primeru, če MD BPH v internem pritožbenem postopku neutemeljeno ni odločila v 30 dneh.

(2) Postopek in način reševanja sporov je določen z vsakokrat veljavnim Pravilnikom borzne arbitraže Ljubljanske borze, d. d., ki je objavljen na spletnih straneh www.lise.si.

(3) Šteje se, da je Pravilnik borzne arbitraže sestavni del teh splošnih pogojev.

52. člen (1) MD BPH mora stranke, za katere opravlja storitve neposredno ali posredno prek pooblaščenca osebe, seznaniti z določili o izvensodnem reševanju sporov in pravili borze, ki urejajo arbitražo, oziroma z vsemi elementi sheme izvensodnega reševanja sporov, kakor tudi o vseh spremembah teh določil.

(2) O rešitvi pritožbe obvesti MD BPH stranko na način, določen v (3) odstavku 11. člena teh splošnih pogojev, razen v primeru, ko se stranka in MD BPH s pogodbo dogovorita drugače.

VII. Končni določbi

53. člen (1) Ti splošni pogoji poslovanja stopijo v veljavo naslednji dan po tem, ko jih sprejme uprava MD BPH.

(2) Določilo prejšnjega odstavka se uporablja tudi za vse njihove spremembe in dopolnitve.

Ljubljana, 20. januar 2011

Moja delnica BPH, d.d.

Predsednik uprave

Robert Rudolf

Član uprave
Borut Pintar

Moja delnica BPH, d.d.
Ljubljana